

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor diplomové práce: **Bc. Jana Zacpalová**

Název práce: **Didaktické využití školní zahrady Fakultní základní školy dr. Milady Horákové v Olomouci**

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Pavlína Škardová, Ph.D.**

Oponent diplomové práce: **RNDr. Martin Jáč, Ph.D.**

(hodnocení: zvolenou kategorií hodnocení označte **x**)

1. Identifikování problémové oblasti práce	ano	jen částečně	ne
Práce v rámci identifikace problémové oblasti uvádí, analyzuje, srovnává a hodnotí vybrané relevantní teorie a výsledky empirických výzkumů dané problematiky		x	

2. Cíle práce	ano	jen částečně	ne
Hlavní cíle práce jsou formulovány v souladu se stanovenou problémovou oblastí	x		
Cíle práce jsou operacionalizovány na konkrétní dílčí cíle, jimž odpovídá její struktura	x		
Cíle práce jsou formulovány jasně a konkrétně	x		
Stanovené cíle byly naplněny	x		

3. Teoretická východiska práce	ano	jen částečně	ne
Práce definuje či konstruuje klíčové teoretické kategorie na základě analýzy, komparace a hodnocení aktuálního stavu zkoumání dané problematiky		x	
Definované klíčové kategorie zakládají a vymezují teoretický rámec diplomové práce		x	
Téma je náročné na zpracování teoretických poznatků			x
Autor vychází z primárních zdrojů		x	
Autor pracuje s aktuální odbornou literaturou a zdroji		x	
Autor používá a cituje zahraniční odbornou literaturu			x
Teoretické kategorie vymezené autorem korespondují s výběrem metod a postupů v praktické část práce	x		

4. Praktická část práce	ano	jen částečně	ne
Autor vhodně volí metody a postupy s ohledem na tematické zaměření práce		x	
Autor správně používá metody a postupy sběru a zpracování empirických dat		x	
Autor provádí hodnocení efektivity použitých metod a postupů ve vztahu ke zkoumanému problému			x
Autor dostatečně prezentuje výsledky empirického výzkumu		x	

Autor vyvozuje platnost závěrů s ohledem na zjištěné údaje		x	
Autor interpretuje výsledky empirického výzkumu ve vztahu k současnému stavu zkoumání dané problematiky			x
Praktická část je náročná na sběr a zpracování empirických dat			x

5. Formální náležitosti	ano	jen částečně	ne
Práce je logicky uspořádána	x		
Práce má přiměřenou stylistickou úroveň	x		
Odkazy a citace jsou v souladu s platnou citační normou	x		
Práce má vhodnou grafickou úpravu (úprava textu, grafů, tabulek, příloh atd.)	x		

6. Hodnotící kategorie specifické pro obor	ano	jen částečně	ne

7. Připomínky a otázky k obhajobě:

Autorka se ve své diplomové práci věnovala didaktickému využití školní zahrady Fakultní základní školy dr. Milady Horákové v Olomouci, předložená práce má 105 stran + 14 stran příloh vázaných v práci a dále 6 volných příloh (přiloženy souhrnně v označených deskách).

Jedná se o přepracovanou verzi diplomové práce z roku 2016, která nebyla doporučena oponentem k obhajobě. Oproti původní verzi autorka v teoretické části práce vypustila kapitolu zaměřenou na výukové metody, která byla nahrazena kapitolou věnovanou pracovním listům, vypuštěna byla též kapitola týkající se ŠVP ZŠ dr. Milady Horákové a přepracována (aktualizována) byla kapitola zaměřená na historii a současnost této základní školy. V praktické části diplomové práce pak byly doplněny návrhy úloh zaměřené na využití nových prvků školní zahrady po její revitalizaci (dle návrhů z bakalářské práce autorky a doplňujících úprav prezentovaných v této diplomové práci). Kromě toho byly ke každé z úloh nově vytvořeny pracovní listy (v některých případech včetně autorského řešení), 4 úlohy (pracovní listy) pak byly prakticky ověřeny ve výuce.

Přestože přepracovaná verze diplomové práce v mnohém reflektuje připomínky opONENTSKÉHO POSUDKU z 12. května 2016, dovolil bych si autorku upozornit na některé obsahové a formální nedostatky, které se v předložené práci vyskytují:

- kap. 2, s. 8: cíl práce „*zpracování historie a současného stavu FZŠ dr. Milady Horákové v Olomouci*“ považuji za redundantní – tato kapitola byla již dostatečně pojednána v bakalářské práci autorky (Kovářová, 2014) – viz též navazující připomínky;

- kap. 3, s. 9: odkaz na vlastní bakalářskou práci by měl být uváděn ve standardní podobě (tedy Kovářová, 2014 – platí i pro další výskyty v DP – např. s. 16, 18); v kapitole metodika chybí popis, jak autorka postupovala při tvorbě pracovních listů ve vztahu k didaktické teorii (např. stanovení podílu různých typů úloh; stanovení podílu úloh s nižší/vyšší úrovní kognitivní náročnosti – např. dle revidované Bloomovy taxonomie – viz Byčkovský & Kotásek, 2004 apod.) – z textace práce spíše vyplývá, že se autorka těmito aspekty při tvorbě pracovních listů nevěnovala;

- kap. 4, s. 11 – 15: tuto kapitolu, která by měla vytvářet teoretická východiska pro praktickou část práce, považuji za nedostatečně zpracovanou: práce je založena na malém počtu zdrojů (pouze 6 různých zdrojů – obdobně jako kapitola 1 – Úvod), jedná se převážně o zdroje sekundární, zcela chybí zdroje ze zahraniční didaktické literatury. V této kapitole postrádám též hlubší analýzu empirických didaktických (pedagogických) studií zaměřených na význam a přínos pracovních listů pro proces učení žáků (např. ve vztahu ke strukturovanosti vzdělávacího obsahu, nasměrování učebních činností žáků, využití úloh různé kognitivní náročnosti apod.);

- kap. 5, s. 16 – 17: tuto kapitolu považuji osobně za redundantní (byla již zpracována v rámci bakalářské práce), nicméně pozitivně hodnotím skutečnost, že autorka kapitolu z hlediska textace přepracovala (oproti původní verzi DP) a aktualizovala;

- kap. 7.1 až 7.10, s. 21 – 90: zde bych chtěl ocenit, že autorka dopracovala několik úloh vztahujících se k návrhům úprav školní zahrady vytvořených v rámci bakalářské práce (Kovářová, 2014), k jednotlivým úlohám/pracovním listům mám následující připomínky:

- očekávané výstupy (cíle nejsou mnohdy jednoznačně formulované) – viz např. s. 21 „*žák doplní vývojová stádia hmyzu*“ nebo na s. 53 „*žák znázorní pozorovanou část čtvercové sítě*“;
- u některých očekávaných výstupů (cílů) si nejsem jistý jejich didaktickým významem pro učební činnosti žáků v rámci výuky přírodopisu (např. s. 21/24 – kreslení sedmikrásky a pomněnky do pracovního listu);
- s. 39 a 41 – ředkvička se pěstuje kvůli hlíze (nikoliv bulvě jak uvádí autorka);
- s. 53 – prekoncept je uveden chybně – domnívám se, že autorka vychází ze skutečnosti, že žáci mylně očekávají, že travnatou plochu zahrady bude tvořit jeden rostlinný druh (v práci je formulováno opačně) – v tomto kontextu pak mohli žáci určovat ve společenstvu rostlin alespoň jednoho snadno určitelného zástupce lipnicovitých;
- některé úlohy v pracovních listech nemají autorské řešení (např. s. 36 – chybí autorské řešení úlohy 1 dle zadání na s. 33);
- některé pracovní listy nemají autorské řešení jako celek (viz pracovní listy v kapitolách 7.3; 7.4 – výsledky měření uvedeny v kapitole 8 – Diskuze; 7.5; 7.6; 7.8; 7.10.

- kap. 8, s. 91 – 96: poznatky z ověření vybraných úloh na školní zahradě patří do kapitoly Výsledky, nikoliv Diskuse (jak je tomu v případě předložené diplomové práce). Kapitola Diskuse je určena výhradně pro porovnání a diskutování svých zjištění/poznatků s údaji, které o dané problematice publikovali jiní autoři. Dále by v tabulkách 4 až 9 měly být v záhlaví sloupců uváděny použité jednotky. Z hlediska uváděného hodnocení úspěšnosti jednotlivých žáků při řešení cvičení zvolených

pracovních listů byl zvolen poměrně povrchní přístup, který nevychází ze standardní didaktické metodiky. Vhodnější by bylo zjišťovat, zda zvolené výukové aktivity vedou ke zlepšení znalostí žáků (tedy např. experimentální didaktické paradigma pretest – posttest 1 – posttest 2) v průběhu času.

V rámci obhajoby bych chtěl autorku požádat o zodpovězení následujících otázek:

1) V závěru své práce uvádíte, že jste „*navržené aktivity začlenila do učebních osnov jednotlivých ročníků*“. Znamená to tedy, že Vámi navržené očekávané výstupy jsou nově součástí ŠVP FZŠ dr. Milady Horákové v Olomouci a vyučující budou Vaše aktivity a vytvořené pracovní listy využívat v reálné výuce?

2) Jaká je současná situace ohledně případné revitalizace školní zahrady FZŠ dr. Milady Horákové dle Vašich návrhů v bakalářské práci a v předložené verzi diplomové práce?

Závěr:

Práce je doporučena k obhajobě.

Navržený klasifikační stupeň: **D** (též dle průběhu obhajoby)

V Olomouci dne 2. května 2017

.....
RNDr. Martin Jáč, Ph.D.
oponent diplomové práce